

Sarajevo, 02.07.2018. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
25.06.2018.- 29.06.2018.

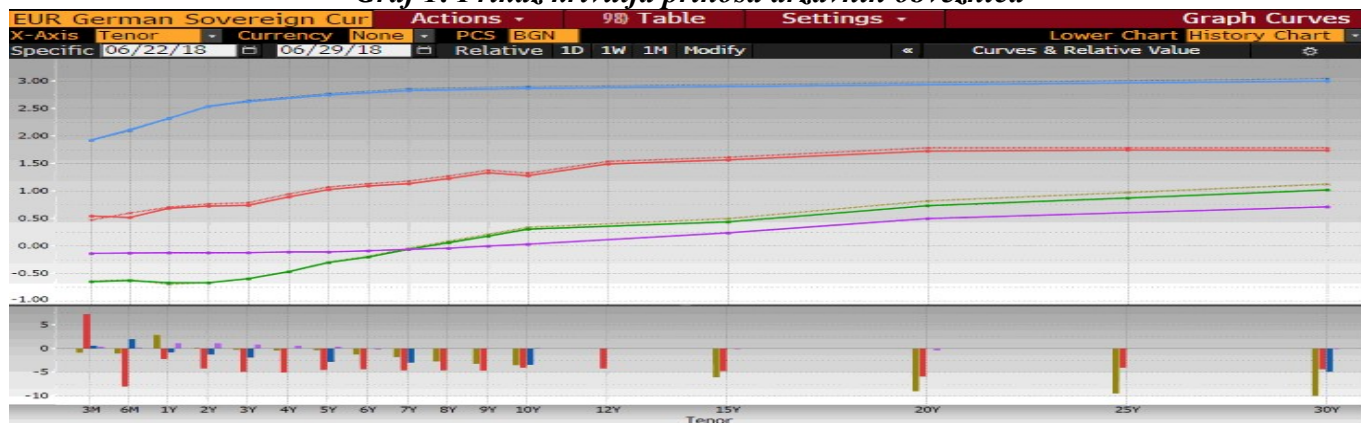
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	22.6.18	-	29.6.18		22.6.18	-	29.6.18		22.6.18	-	29.6.18		22.6.18	-	29.6.18	
2 godine	-0,67	-	-0,67	→	2,54	-	2,53	↓	0,77	-	0,72	↓	-0,13	-	-0,12	↗
5 godina	-0,30	-	-0,30	→	2,77	-	2,74	↓	1,07	-	1,03	↓	-0,11	-	-0,11	→
10 godina	0,34	-	0,30	↓	2,89	-	2,86	↓	1,32	-	1,28	↓	0,04	-	0,04	→

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	22.6.18	-	29.6.18
3 mjeseca	-0,555	-	-0,588
6 mjeseci	-0,621	-	-0,631
1 godina	-0.665	-	-0.638

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasto) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 29.06.2018. godine (pune linije) i 22.06.2018. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone nisu zabilježili značajne promjene tijekom proteklog tjedna. S druge strane, **prinosi italijanskih obveznica su nastavili da bilježe trend rasta pod utjecajem rezultata lokanih izbora**, pa su prinosi dvogodišnjih obveznica povećani i dostigli razinu od 1,00%. Rast prinosa italijanskih obveznica je uslijedio nakon što je jedna od vladajućih partija zajedno s koalicijskim partnerima nastavila da jača vlast, tako što su pobijedili u većini italijanskih gradova gdje su se održali lokalni izbori. Prinosi italijanskih obveznica su zabilježili korekciju sredinom proteklog tjedna, a pad prinosa nastavljen je do kraja tjedna te je najviše bio izražen nakon što su EU lideri dogovorili paket mjera koji za cilj ima suzbijanje priljeva migranata, jednog od osnovnih zahtjeva Italije na ovom samitu. Najveći tjedni pad od 19 baznih bodova zabilježile su dvogodišnje italijanske obveznice, dok je kod obveznica dužeg roka dospjeća bila manje izražena. Prinosi sigurnijih obveznica su na tjednoj razini zabilježili blago smanjenje, a nešto veći pad od 3,5 do 5 baznih bodova zabilježile su desetogodišnje obveznice. Nakon odražnog EU samita, političke nesuglasice u Njemačkoj su ponovo bile izražene, čime je još jednom u pitanje dovedena održivost koalicijske vlade u ovoj zemlji.

U redovitom ekonomskom biltenu ECB-a se navodi da su izgledi za globalni gospodarski rast oslabili u posljednjih nekoliko tjedana te da je došlo do povećanja rizika, dijelom zbog izraženog protekcionizma.

Drugi rizici su povezani s mogućnosti daljeg pooštrenja financijskih uvjeta na globalnoj razini, poremećajima koji su povezani s procesom reformi u Kini te geopolitičkim neizvjesnostima, osobito onih u vezi s Brexitom. Član UV ECB Vasiliauskas je o pitanju zadržavanja kamatnih stopa na trenutačnim razinama do ljeta 2019. godine izjavio da „u ovom dijelu svijeta ljeto znači do kraja rujna“. Vasiliauskas i član IV ECB Coeure su naglasili da, uprkos tome što će program kupovina obveznica biti obustavljen na kraju ove godine, reinvestiranje do sada kupljenih obveznica igra važnu ulogu u ovom programu. Coeure je dodao da će u 2019. godini mjesečni iznos reinvestiranja obveznica iznositi oko 15 milijardi EUR.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa inflacije – EZ (prelim.) LIPANJ	2,0%	2,0%	1,9%
2.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G) SVIBANJ	3,8%	4,0%	3,8%
3.	Indeks povjerenja potrošača – EZ LIPANJ	-0,5	-0,5	0,2
4.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ LIPANJ	112,0	112,3	112,5
5.	Indeks povjerenja potrošača – Italija LIPANJ	113,3	116,2	113,9
6.	Indeks ekonomskog povjerenja – Italija LIPANJ	-	105,4	104,6
7.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka LIPANJ	101,8	101,8	102,3
8.	Odnos deficita i GDP-a – Italija (tromjesečno) I tromjesečje	-	3,5%	2,3%
9.	Maloprodaja – Njemačka (G/G) SVIBANJ	1,9%	-1,6%	1,0%
10.	Potrošnja stanovništva – Francuska (G/G) SVIBANJ	0,1%	-0,2%	-0,2%
11.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G) TRAVANJ	-	5,9%	5,2%
12.	Stopa nezaposlenosti – Finska SVIBANJ	-	9,3%	8,6%
13.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka LIPANJ	5,2%	5,2%	5,2%

SAD

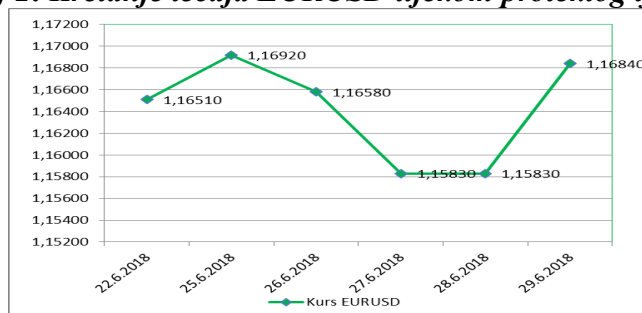
Zabrinutost investitora zbog trgovinske politike američke administracije je obilježila protekli tjedan na financijskim tržištima SAD. Predsjednik SAD Trump je izjavio da američka administracija završava studiju o povećanju uvoznih carina na automobile iz EU te je sugerirao da bi uskoro poduzeo mjere vezano za ovo pitanje. Trgovinski predstavnik SAD Lighthizer je istakao da će SAD poduzeti sve neophodne akcije kako bi zaštitili svoje interese. On smatra da nema kredibilne osnove za EU pravnu teoriju o carinama te da osvetničke carine pokazuju “trgovačko licemjerje”. Direktorica MMF-a Lagarde je izjavila da skorije uvozne carine uvedene od strane SAD i kontramjere drugih država dovode do frustrirajućih situacija u momentu kada bi kreatori politika trebali raditi na dugoročnim pitanjima. Lagarde je dodala da globalna ekonomija trenutačno ima solidne performanse, da se očekuje rast GDP-a od 3,9% u ovoj godini, čime je omogućeno da stvari idu u pravom smjeru te bi kreatori politika, umjesto sadašnjeg stanja, trebalo da se usmjere ka pitanjima klimatskih promjena te nejednakostima javnog duga. Pored navedenog, protekli tjedan je obilježilo i objavljivanje dva značajna ekonomska pokazatelja, PCE deflator (2,3%) i drugog preliminarnog podatka o rastu američkog gospodarstva u prvom tromjesečju tekuće godine (2,0% na godišnjoj razini), koji je bio niži od prvog preliminarnog i od očekivanja (oba 2,2%).

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP – drugi preliminarni podatak (G/G) I tromjesečje	2,2%	2,0%	2,9%
2.	Indeks osobne potrošnje – preliminarni podatak I tromjesečje	1,0%	0,9%	4,0%
3.	PCE deflator (G/G) SVIBANJ	2,2%	2,3%	2,0%
4.	Indeks osobnih prihoda (M/M) SVIBANJ	0,4%	0,4%	0,3%
5.	Indeks osobnih rashoda (M/M) SVIBANJ	0,4%	0,2%	0,6%
6.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Kanzas Sitija LIPANJ	26	28	29
7.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Dalasa LIPANJ	24,9	36,5	26,8
8.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Ričmond LIPANJ	15	20	16
9.	Trgovinski deficit (milijardi USD) SVIBANJ	-69,0	-64,8	-67,3
10.	Iničijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 23.LIPNJA	220.000	227.000	218.000

USD je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURUSD povećan s razine od 1,1651 na razinu od 1,1684.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Novoimenovani vanjski član MPC BoE Jonathan Haskel je iskazao pesimističnije procjene ekonomije Velike Britanije u odnosu na njegovog prethodnika na ovoj poziciji. Haskel, koji je inače profesor na Imperial College u Londonu i koji će u rujnu da zamijeni sadašnjeg člana MPC McCaffertya, je ukazao na uporno slab rast plaća te je dodao da bi na ovom tržištu moglo doći do većeg slabljenja nego što se očekuje. Prema mišljenju Haskela, bilo bi preuranjeno ponuditi čvrst put za razmišljanje o rastu kamatnih stopa, s obzirom na to da još uvijek nema pristup analizama BoE. Za razliku od McCaffertya, koji je zagovornik rasta kamatnih stopa i koji je prilikom obraćanja istakao da BoE ne treba zakasnuti u odlukama da se referentna kamatna stopa poveća sa sadašnjih 0,50%, Haskel je mnogo oprezniji vezano za pitanje ekonomskih perspektiva. Haskel, također, ističe da ekonomija Velike Britanije riskira “privremeno usporenje” ukoliko pregovori o Brexitu budu pogoršani.

Glavni ekonomista BoE Haldane je tijekom proteklog tjedna izjavio da njegovo neočekivano glasovanje za povećanje referentne kamatne stope ne treba biti shvaćeno kao “iznenađujuće ili radikalno”, punu deceniju nakon što su u monetarnoj politici uvedene nestandardne mjere. Haldane je istakao da je uočio pojačane pritiske na plaće te da bi i u svibnju glasovao za rast referentne kamatne stope da su ekonomski podaci bili bolji te je dodao da će uvijek biti nekih podataka koji su razočaravajući.

Guverner BoE Carney je osporio tvrdnje Europske bankarske agencije da su banke nedovoljno pripremljene za “teški” Brexit. Odbor za financijsku politiku (FPC) BoE je objavio da su banke u Velikoj Britaniji dobro kapitalizirane i da im ne treba dodatna kapitalizacija iz sigurnosnih razloga kako bi se osigurale od eventualnih turbulencija na financijskom tržištu, ukoliko Velika Britanija bez sporazuma napusti EU u ožujku naredne godine. Carney je izjavio da vlasti u Velikoj Britaniji pripremaju banke za Brexit te da su banke snažne, dok BoE nastavlja da prosuđuje da li bankarski sustav u Velikoj Britaniji može podržati realni sektor u slučaju nereguliranog Brexita.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Nationwide cijene kuća (G/G)	LIPANJ	1,7%	2,0%	2,4%
2.	GfK povjerenje potrošača	LIPANJ	-7	-9	-7
3.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP)	SVIBANJ	1,5	1,4	1,8
4.	Odobreni hipotekarni krediti	SVIBANJ	62.300	64.500	62.900
5.	Monetarni agregat M4 (G/G)	SVIBANJ	-	1,8%	1,2%
6.	Uslužni sektor (M/M)	TRAVANJ	0,3%	0,3%	0,1%
7.	GDP (Q/Q) F	I tromjesečje	0,1%	0,2%	0,1%
8.	Ukupne poslovne investicije F	I tromjesečje	-0,2%	-0,4%	-0,2%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast s razine od 0,87878 na razinu od 0,88473, dok je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,3261 na razinu od 1,3207.

JAPAN

Početkom proteklog tjedna objavljeno je izvješće s lipanjske sjednice MPC BoJ, prema kojem su neki od članova izjavili da bi BoJ trebalo da održi trenutačni program kvantitativnih olakšica te da isti zaštiti od ozbiljnih poremećaja ekonomskih i financijskih uvjeta. Član MPC BoJ Sakurai je izjavio da je trenutačna razina nezaposlenosti u Japanu izuzetno niska te da je uprkos tome inflacija i dalje daleko od ciljane razine. U petak je objavljen podatak o rekordno niskoj razini stope nezaposlenosti od 2,2%, a posljedica je nedostatka radne snage s kojim se suočavaju japanske kompanije u posljednje vrijeme.

Većina ekonomista, prema istraživanju Bloomberg-a, prognozira rast GDP-a za 1,1% u tekućoj i 0,9% u 2019. godini. Također, oni očekuju da će japanska Vlada nastaviti s povećanjem poreza na promet u listopadu 2019. godine. Ekonomisti očekuju i da će BoJ prilagoditi svoju politiku krive prinosa, marginalizirajući svoje ciljeve, a što bi u konačnici trebalo smanjiti pritisak na bankarski sustav.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

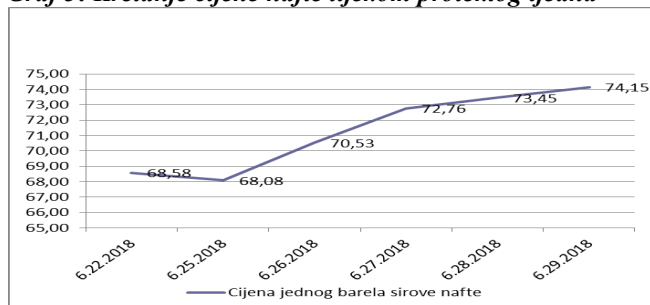
	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti	SVIBANJ	2,5%	2,2%	2,5%
2.	Vodeći indeks F	TRAVANJ	-	106,2	104,5
3.	Koicidirajući indeks F	TRAVANJ	-	117,5	116,0
4.	Indeks uslužnog sektora (G/G)	SVIBANJ	1,0%	1,0%	1,0%
5.	Maloprodaja (M/M) P	SVIBANJ	-0,8%		1,3%
6.	Industrijska proizvodnja (G/G) P	SVIBANJ	3,4%		2,6%
7.	Porudžbine građevinskog sektora (G/G)	SVIBANJ	-	-18,7%	4,0%
8.	Indeks potrošačkog povjerenja	LIPANJ	43,8	43,7	43,8

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURJPY zabilježio rast s razine od 128,15 na razinu od 129,36. JPY je deprecirao i u odnosu na USD te je tečaj USDJPY zabilježio rast s razine od 109,97 na razinu od 110,76.

NAFTA I ZLATO

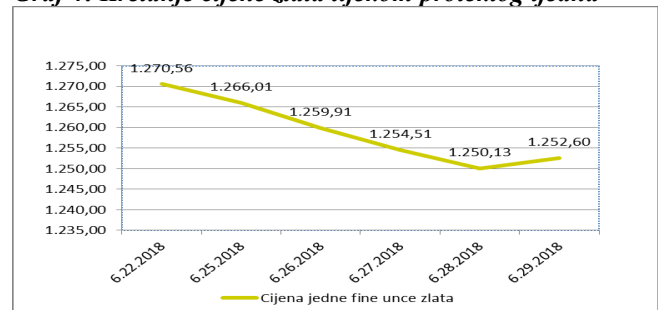
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 68,58 USD (58,86 EUR). Početkom proteklog tjedna cijena nafte je bilježila rast pod utjecajem informacija vezanim za prekid proizvodnje ovog energenta u Kanadi i neizvjesnosti u vezi s libijskim izvozom sirove nafte. Doprinos rastu cijene jednog barela sirove nafte dale su i informacije o tome da SAD povećavaju pritisak na saveznike da obustave uvoz nafte iz Irana do 4. studenoga. Sredinom proteklog tjedna objavljen je podatak o tome da su američke zalihe nafte smanjene za 9,9 milijuna barela na tjednoj razini, jer su rafinerije povećale stope prerade ovog energenta, dok je izvoz bilježio rekordne razine, a što upućuje na snažan rast tražnje za ovim energentom. Eskalacija trgovinskih odnosa između SAD i ostalih većih trgovinskih partnera, poremećaj opskrbe te generalno visoka razina potražnje jesu čimbenici koji utječu na cijenu ovog energenta. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 74,15 USD (63,46 EUR), što je najveća razina cijene ovog energenta od studenoga 2014. godine.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.270,56 USD (1.090,52 EUR). Tijekom proteklog tjedna nastavljen je trend aprecijacije USD u odnosu na EUR i druge valute trgovinskih partnera te je dolarski indeks, DXY, povećan krajem proteklog tjedna na najvišu razinu u posljednjih godinu dana. Navedeno je utjecalo na smanjenje cijene jedne fine unce zlata na najnižu razinu od prosinca prošle godine. Ovakvo kretanje cijene ovog plemenitog metala dovelo je do povećanja mjesečnog gubitaka za više od 3%, što je najveći mjesečni gubitak zabilježen od rujna prošle godine. Blaga deprecijacija USD tijekom trgovanja u petak je utjecala na blagi oporavak cijene ovog plemenitog metala, uprkos objavljivanju podatka o snažnom rastu preferirajuće stope inflacije u SAD tijekom svibnja (2,3%, što je iznad očekivanja i iznad travanjske vrijednosti), a što je pojačalo očekivanja za još dva povećanja referentne kamatne stope u SAD do kraja tekuće godine. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.252,60 USD (1.072,06 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.